

ประโยค ป.ธ.๘
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

๑. ข้อว่า **อัย ภิกขเว ปจโม มหาโจโร** มีความว่า ภิกษุผู้เลวทราม เป็นเสมือนโจรผู้ตัดช่องเป็นต้น นี้ ฟังทราบว่าเป็นมหาโจรจำพวกที่ ๑ เพราะไม่ใช่จะหลอกลวงตระกูลหนึ่ง หรือสองตระกูลเท่านั้นก็หาไม่ได้ โดยที่แท้ หลอกลวงมหาชนรับเอาปัจจัย ๔ ๑ ส่วนภิกษุเหล่าใด ผู้เชี่ยวชาญในพระสูตร ผู้เชี่ยวชาญในพระอภิธรรม หรือผู้ทรงพระวินัย เมื่อการภิกษาจารไม่สมบูรณ์ ก็เที่ยวจาริกไปตามชนบท บอกบาป กล่าวอรรถกถาให้ชาวโลกเลื่อมใสด้วยการอนุโมทนา ด้วยการกล่าวธรรม และด้วยความเรียบร้อยแห่งอิริยาบถ ภิกษุเหล่านั้น ผู้อันชาวโลกสักการะ เคารพ นับถือ บูชา ย่าเริง ฟังทราบว่าเป็นผู้สืบต่อแบบแผนและประเพณีไว้ เป็นผู้ยังพระศาสนาให้รุ่งเรือง ๑ สองบทว่า **อตฺตโน ทตฺติ** มีความว่า ภิกษุผู้เลวทรามเทียบเคียงพระบาปและอรรถกถาในท่ามกลางบริษัท กล่าวพระสูตรอันนำเลื่อมใส ด้วยเสียงที่ไพเราะ เมื่อจบการกล่าวธรรม ถูกท่านผู้รู้ผู้เกิดความอัศจรรย์ใจไต่ถามว่า น้าอัศจรรย์ ท่านผู้เจริญ พระบาปและอรรถกถาบริสุทธิตี พระคุณเจ้าเรียนในสำนักของใคร ดังนี้ กล่าวว่ใครเล่าจะสามารถให้พวกคนแบบอาตมาเรียนได้ แล้วไม่อ้างถึงอาจารย์ ประกาศพระธรรมวินัยที่ตนรู้แจ้ง คือ ที่ตนได้บรรลุด้วยสยัมภูญาณ ๑ ภิกษุผู้ขโมยพระธรรมที่พระตถาคตเจ้าทรงบำเพ็ญพระบารมีมาสิ้น ๔ อสงไขยแสนกัป ได้ตรัสรู้โดยแสนยากลำบาก นี้ ฟังทราบว่าเป็นมหาโจรจำพวกที่ ๒ ๑ ข้อว่า **อมฺลเกน อพฺรหฺมจรีเยน อนฺนุทฺธเสติ** มีความว่า ภิกษุผู้เลวทรามย่อมกล่าวหา คือ กล่าวโจท ด้วยอันติมวัตถุซึ่งไม่มีอยู่ในบุคคลนั้น ๑ ภิกษุผู้ลบหลู่ความดีที่มีอยู่ ขโมยคุณความดีของพระอริยเจ้า ฟังทราบว่าเป็นมหาโจรจำพวกที่ ๓ ๑ ข้อว่า **เตหิ คิหิ สงฺกณฺหาติ** มีความว่า ให้ครุภณฺท์ ครุบริหาร มีอารามเป็นต้นเหล่านั้น ชื่อว่า ย่อมสงเคราะห์อนุเคราะห์พวกคฤหัสถ์ ๑ บทว่า **อุปฺลาเปติ** มีความว่า ภิกษุผู้เลวทรามย่อมทำให้พวกคฤหัสถ์บั่นถึง

คือ ทำให้เป็นผู้ติดใจ ได้แก่ ทำให้มีความรักใคร่ อย่างนี้ว่า ตีจริงหนอ พระผู้เป็น
เจ้าของพวกเรา ฯ ภิกษุผู้ขโมยครุบริหาร ที่ไม่ควรจำหน่าย และไม่ควรแจก โดย
ความเป็นอย่างนั้น สงเคราะห์พวกคฤหัสถ์ ฟังทราบว่าเป็นมหาโจรจำพวกที่ ๔ ฯ

๒. ข้อว่า **อัย อคุโค มหาโจโร** มีความว่า ภิกษุผู้เลวทราม ผู้ขโมย
โลกุตตรธรรมซึ่งสุขุมละเอียดอย่างยิ่งอันล่วงเลยการกำหนดรู้ได้ด้วยอินทรีย์ ๕ ประการ
นี้ ฟังทราบว่าเป็นโจรชั้นหัวหน้าของจำพวกมหาโจรเหล่านี้ ขึ้นชื่อว่าโจรผู้เหมือนกับ
ภิกษุผู้เลวทรามนี้ ไม่มี ฯ ถามว่า ก็โลกุตตรธรรม ใครๆ สามารถหลอกลวง ขโมย
เอาเหมือนทรัพย์มีเงินและทองเป็นต้นได้หรือไม่ ฯ ตอบว่า ไม่สามารถจะขโมยได้ ฯ
ความจริง ภิกษุผู้เลวทรามนี้ ย่อมกล่าวอวดธรรมที่ไม่มีอยู่ในตนอย่างเดียวว่า เรามี
ธรรมนี้อยู่ แต่ไม่สามารถให้อุดริมนุสสรณ์นั้นเคลื่อนไปจากที่ได้หรือไม่สามารถทำให้มี
ในตนได้ ฯ ถามว่า เมื่อเป็นเช่นนั้น เพราะเหตุไร จึงเรียกภิกษุนั้นว่า เป็นโจรเล่า ฯ
ตอบว่า เพราะภิกษุนั้นกล่าวอวดอูตริมนุสสรณ์นั้นแล้ว รับเอาปัจจัยที่เกิดขึ้น เพราะ
การกล่าวอวดคุณความดีที่ไม่มีอยู่ ก็ เมื่อเธอรับเอาปัจจัยอย่างนั้น ชื่อว่า ย่อมหลอกลวง
ขโมยด้วยอุบายอันละเอียด รับเอาปัจจัยเหล่านั้น ฯ เพราะเหตุนี้แหละ พระผู้มี
พระภาคเจ้าจึงตรัสว่า ข้อนั้น เพราะเหตุไร ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุที่ก่อนข้าว
ของชาวแคว้นแคว้น อันภิกษุนั้นฉันแล้วโดยความเป็นขโมย ฯ

— — — — —
ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ.๘

แปล ไทยเป็นมคธ

พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. อัม ภิกขเว ปจโหม มหาโจโรติ อัม สนฺธิจฺเจตทกาทิโจโรโก วีย น เอํ กุลํ น เทว อลโธ มหาชนํ วญฺเจตฺวา จตฺตปฺปจฺจยคฺคหณโต ปจโหม มหาโจโรติ เวทิตฺตฺพุทฺธา ยะ ปน สุตตฺตณฺติกา วา อาภิธมฺมิกา วา วินยธฺรา วา ภิกขุ ภิกฺขาจาเร อสมฺปชฺชมาเน ปาลี วา เจนฺตา อฏฺฐกถํ กถณฺตา อนุโมทนาย ฐมฺมกถาย อิริยาปถสมฺปตฺติยา จ โลกํ ปสาเทนฺตา ชนปทจาริกํ จรณฺติ สกฺกตา ครุกตา มานิตา ปุชิตา อปจิตา เต ตณฺติปฺปเวณฺณฏฺณกา สาสนชฺเชตฺกาทิ เวทิตฺตฺพุทฺธา อตฺตโน ททิตฺติ ปริสสมฺชฺเณ ปาลิณฺจ อฏฺฐกถณฺจ สํสนฺเตตฺวา มรฺุเรน สทฺเทเน ปสาทนียํ สุตตฺตณฺตํ กถेतฺวา ฐมฺมกถาวสาเน อจฺจุรียพฺพุตฺตาเตน วิญฺญูชนเนน อโห ภนฺเต ปาลี จ อฏฺฐกถา จ สุปริสฺสุทฺธา กสฺส สนฺติเก อุกฺคณฺหิตฺตาทิ ปุจฺฉิตฺโต โก อมฺหาทิสฺเส อุกฺคณฺหาเปตฺุ สมฺตฺโตติ อาจริยํ อนุทฺทิสฺสิตฺวา อตฺตนา ปฏฺิวิทฺธํ สยมนฺภูณณาริคตํ ฐมฺมวินยํ ปเวเทติ ๑ อัม ตถาคเตน สตฺสทฺสสฺสกปฺปาริภานิ จตฺตาริ อสงฺเขยฺยานิ ปารมฺมิโย ปุเรตฺวา กิจฺเจเน กสิเรน ปฏฺิวิทฺธธมฺมตฺตเถเนโก ทฺติโย มหาโจโร ๑ อมฺูลเกน อพฺรหฺมจฺริเยน อนุทฺธํเสตฺติติ ตสฺมี ปุคฺคเถ อวิชฺชมาเนน อนฺติมวตฺตุนา อนุวตฺติ โจเทติ ๑ อัม วิชฺชมาณคฺคณฺมกฺขี อริยคฺคณฺตเถเนโก ตฺติโย มหาโจโร ๑ เตหิ คิหิ สงฺคณฺหาตฺติติ ตานิ ทตฺวา คิหิ สงฺคณฺหาติ อนุคฺคณฺหาติ ๑ อุปลาทเปตฺติติ อโห อมฺหากํ อโยโยติ เอวํ ลปนเก อนุพฺพนฺชนเก สิเนเห กโรติ ๑ อัม อวิสฺสชฺชยํ อเวกฺงคฺคิยณฺจ คุรฺปรีกฺขารํ ตถากาวโต เถเนตฺวา คิหิสงฺคณฺหนโก จตฺตฺโต มหาโจโร ๑

(ปฐมสมันตปาสาทิกา จตุตตปฺปาราชิก หน้า ๕๕๑ - ๕๕๓)

๒. อัม อคฺโค มหาโจโรติ อัม อิมสํ มหาโจรณํ เขฏฺฐโจโร อิมินา สทฺธิโส โจโร นาม นตฺถิ โย ปณฺจจินฺทริยคฺคหณตฺตํ อติสณฺหํ สุขุมํ โลกุตฺตรธมฺมํ เถเนติ ๑ ก็ ปน สกฺกา โลกุตฺตรธมฺโม หิริญฺญสฺวณฺณาทินิ วีย วญฺเจตฺวา เถเนตฺวา คเหตุตฺตนิ ๑ น สกฺกา ๑ อัม หิ อตฺตนิ อสนฺตํ ฐมฺมํ เกวลํ อตฺถิ มยฺหํ เอโสติ อุลลปฺติ น ปน สกฺโกติ จานา

จาเวตุ อุตตนิ วา สวิขุขมานัน กาดุ ๑ อถ กสุมมา โจโรติ วุตโตติ ๑ ยสุมมา ตัม อุลลปิตุวา
อสนตสมภวานาย อุปปนเน ปจฺเจเย คณฺหาติ เอวํ หิ คณฺหาตา เต ปจฺเจยา สฺสุมเน
อุปาเยน วญฺเจตฺวา เณเนตฺวา คหิตา โหนฺติ ๑ เตเนวาท ตัม กิสฺส เหตุ เถยฺยาย โว ภิกฺขเว
รฏฺฐปิณฺโท ภูตฺโตติ ๑

(ปฐมสมันตปาสาทิกา จตุคคปารวชิก หน้า ๕๕๓)